

מרכז המידע והידע הלאומי למערכה בקורונה
מסמך מספר 172

ניתוח מגמות תחלואה בנגיף הקורונה לאחר מועדי ישראל - מצע להיערכות לחגי תשרי

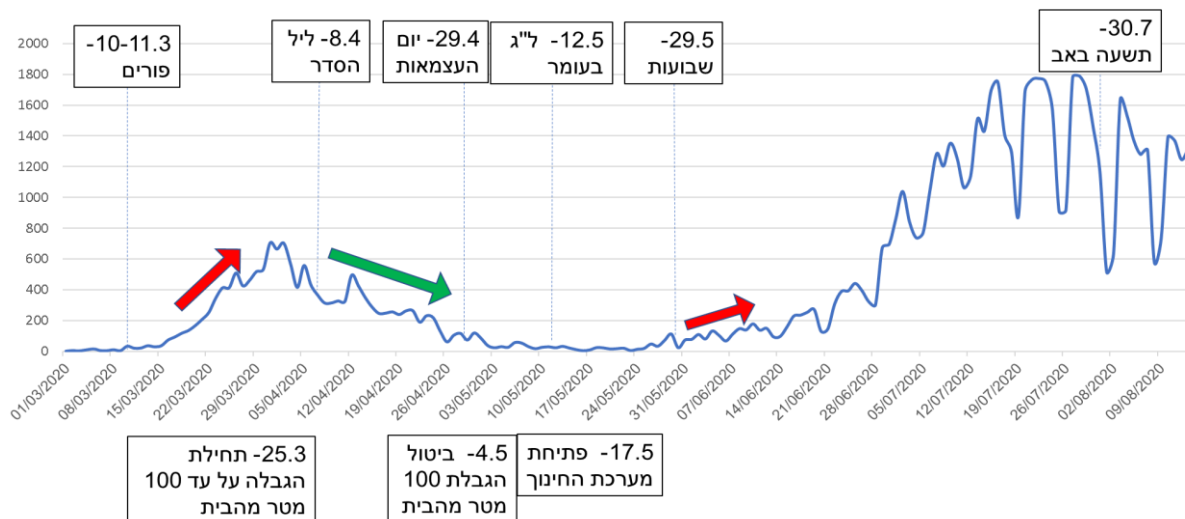
עיקרים

1. במסגרת הערכת הסיכונים המקדימה לקראת חגי תשרי בוצע ניתוח של מגמות התחלואה בשבועות שלאחר מועדי ישראל אשר התקיימו מתחילת ההתפרצות בישראל ועד היום (מרץ – אוגוסט 2020).
2. מהניתוח עולה **קשר ישיר בין מידת ההגבלות או העדרן בעת קיום החג לבין מגמות התחלואה בציבור החוגג בשבועות שלאחריו.**
3. במסגרת זו, התקופה העוקבת לחג הפורים אשר נחגג ללא הגבלות נרחבות, לוותה בעליה חדה בתחלואה בקרב הציבור היהודי בלבד. מנגד, פסח, יום העצמאות ול"ג בעומר התקיימו בתקופה בה הושטו הגבלות נרחבות ולאחריהם לא נרשמה עלייה בתחלואה. בחג השבועות, בו שב הציבור לקיים סעודות משפחתיות בהיקף מצומצם, נרשמה עלייה מתונה בתחלואה.
4. אירועים רבי משתתפים אשר מתקיימים במאפייני קרבה פיזית הינם מועדים להדבקה נרחבת ומייצרים מוקדי תחלואה. מנהגי חגי תשרי, ביניהם סעודות משפחתיות גדולות, התקהלויות רבות משתתפים, תפילות וטקסים דתיים ציבוריים מהווים פוטנציאל ליצירת מוקדי הדבקה המוניים.
5. לכן, **לקראת חגי תשרי הקרובים מומלץ לשאוף לצמצם אירועים בעלי פוטנציאל הדבקה רחב ככל הניתן.** במסגרת זו מומלץ לצמצם את מספר הסועדים בסעודות החג; ולקיים תפילות וסליחות בשטחים פתוחים ובמניינים קטנים. **את כל זאת יש ללוות בהסברה ייעודית לציבור.**

ניתוח נתוני התחלואה

1. מניתוח נתוני התחלואה לאחר חגי ישראל החולפים עולה קשר ישיר בין מידת ההגבלות אשר הושטו בארץ באותה תקופה (או העדרן) לבין מגמות התחלואה בשבועות שלאחר מכן. קשר זה עולה אף בין השוואה של נתוני התחלואה הכלל-ארצית לבין התחלואה בציבור החוגג, קרי הציבור היהודי בארץ.

מספר חולים חדשים לאחר חגי ישראל - ללא החברה הערבית

2. **חג הפורים** (10-11 במרץ) - התקיים בתקופה בה הונהגו הגבלות מועטות (בעיקר אירועים עד 5,000 איש). בתקופה זו לא חלה חובת עטיית מסיכה ולא נאסרו התקהלויות. לאחר החג נרשמה עלייה חדה במספר החולים החדשים במגזר היהודי ובהתאם חלה עליה באחוז הבדיקות החיוביות. (נספח א).

3. **חג הפסח** (8-15 באפריל), **יום העצמאות** (29 באפריל) ו**ל"ג בעומר** (12 באפריל) – התרחשו בזמן בו חל סגר כולל בארץ אשר מנע אירועים רבי משתתפים ויציאה למרכזי בילויים הומי אדם. הסגר מנע קיום של חלק ממנהגי המועדים הללו (סעודות רבות-משתתפים, התקהלויות, טיולים, מדורות והילולות) אשר יכלו להוות מוקדי הדבקה המוניים.

4. בשונה מחג הפורים, בתקופה שלאחר חג הפסח חלה **ירידה ניכרת בנתוני התחלואה**, זאת ככל הנראה **עקב ההגבלות והסגר** שהושתו בתקופת החג. מגמה חיובית זו נשמרה גם לאחר יום העצמאות ול"ג בעומר.

5. **חג השבועות** (29 במאי) - החג התקיים תחת מגבלות חלקיות כך שנחוג במסגרת מצומצמת וללא אירועים המוניים. בשבועיים לאחר החג נרשמה עלייה מתונה בתחלואה, אך לא ניתן לבודד את משקלן של סעודות החג בעליה זו ביחס למשתנים אחרים כדוגמת פתיחת מערכת החינוך.

6. **חג הקורבן** (31 ביולי - 3 באוגוסט) – התקיים גם הוא תחת מגבלות חלקיות. עם זאת, נראה כי במקומות מסוימים בחברה הערבית התקיימו חגיגות ותפילות המוניות, אשר כללו מספר רב של משתתפים. למרות שהשבועות שלאחר החג לוו בעלייה בתחלואה במגזר הערבי, קשה לשייך את העלייה לאירועי החג, שכן מגמת העלייה החלה **עוד לפני** החג. בנוסף, סביב תקופה זו נחגגות חתונות רבות בחברה הערבית ומסתמן שהדבר היווה גורם נוסף לעלייה בתחלואה.

המלצות להיערכות לחגי תשרי

7. חגי תשרי עתידים להתקיים השנה בין ה-18 לספטמבר ובין ה-10 באוקטובר. חגים אלו מתאפיינים בסעודות משפחתיות גדולות, בתפילות המוניות וארוכות, ב"שווקים" רבי משתתפים (ארבעת המינים, מנהגי כפרות) ובביקורים רבים באתרי מורשת בעיר ירושלים. כמו כן, מנהג הסליחות המקובלות להיאמר במניין החל בראש חודש אלול, ה-20 באוגוסט.

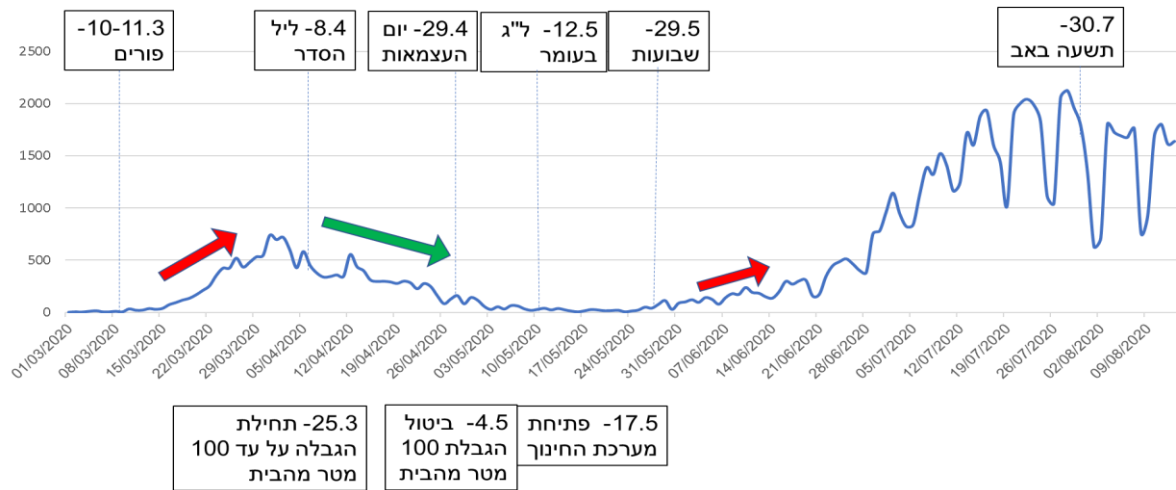
8. הנתונים מצביעים על מגמה של עלייה בשיעורי התחלואה לאחר אירועים המוניים ומסיבות רבות משתתפים שהתקיימו בחגי ישראל. בחגי תשרי הקרובים, קיום סעודות חג מרובות משתתפים וביתר שאת תפילות המוניות צפויים לייצר עלייה

בתחלואה במגזר היהודי. לאור מומלץ לצמצם אירועים בעלי פוטנציאל הדבקה ככל הניתן. במסגרת זו מומלץ:

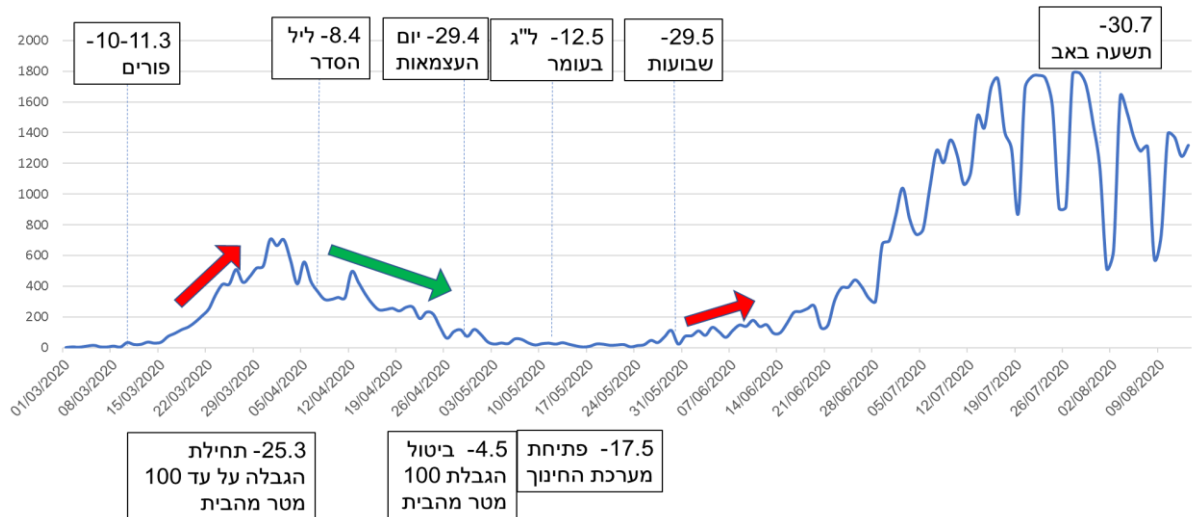
- א. להגביל את מספר המשתתפים במנייני תפילה
- ב. לקיים **תפילות וסליחות במרחבים פתוחים** ככל הניתן ולספק תמיכה לוגיסטית מתאימה
- ג. לקיים ככל הניתן **טקסים דתיים במרחב הפרטי**, ובכלל זאת טקסי כפרות ורכישת ארבעת המינים
- ד. לקיים מאמץ **הסברה בנוגע לסכנת ההדבקה ההמונית באירועים רבי משתתפים**, בכללם סעודות ותפילות
- ה. **לצמצם את היקף סיורי הסליחות** ואת מספר המשתתפים בהם ותחת זאת לבכר **אירועים מתוקשבים** כדוגמת הרצאות בהנחיית מרכזים קהילתיים.

נספח א

מספר חולים חדשים לאחר חגי ישראל- כלל האוכלוסייה

מספר חולים חדשים לאחר חגי ישראל- ללא החברה הערבית

מספר חולים חדשים לאחר חגי ישראל - החברה החרדית

מספר חולים חדשים לאחר חגי ישראל - החברה הערבית

